

**Meeqqat atuarfianni nukarlerni oqaatsit atuartitsissutit aaqqissuussaananer
pissusissamisut inissisimanersut pillugit apeqquaqaat aallaavigalugu oqallinnissamik
siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Najaaraq Møller, Siumut)

Akissuteqaat

(Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut
Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut oqallisissiamut qujassuteqarput siunnersuuteqartullu inuiaqatigiinni
aralinnik oqaaseqarfiusuni oqaatsit pingaaruteqarnerannik, kiisalu oqaatsit atuartitsissutaasut
atuartut ilinniakkamikkut, inooqatigiinnikkut kulturikkullu ineriartornerannut
sunniuteqartarnerannik isumaliutai iluaralugit.

Naalakkersuisut isumaqarput, arlariinnik oqaaseqarneq ajornartorsiutitut isiginagu
nukittuffittut isigisassaasoq. Tamanna aamma meeqqat atuarfiannut atuuppoq. Tamatumuuna
peqatigitillugu meeqqat atuarfianni atuartuusut ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik
tunnngaveqarluarnissaat Naalakkersuisut pingaartippaat.

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup saqqummersitaa “Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiat
2023/2024” naapertorlugu ukiumi atuarfiusumi kingullermi meeqqat atuarfianni atuartitsisut
1.041-pput, taakkualu 7 %-ii kalaallisut oqaaseqartuunngillat. Tamatuma takutippaa, meeqqat
atuarfianni oqaatsit atuartitsissutaasut kalaallit oqaaserigaat. Kisitsisit taakkua
aallaavigingaanni ilimnarpoq pingaartumik tiimini qallunaat tuluillu oqaasiini
atuartitsiffiusuni meeqqat allamiut oqaasiinik annerpaamik atuartinneqarnerpaasartut.

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ilinniusianik saqqummersitsisarfiata, Ilinniusiorfiup,
ilinniutit atuarfinnut tamanut akeqanngitsumik siammaannissaat, aammalu ilinniutit
kalaallisut qallunaatullu oqaasertallit pissarsiarineqarsinnaananeratt qulakkeertarpa.
Ilinniusiorfiup saniatigut suliniuteqartut allat arlaqartut ilinniutinik kalaallisut qallunaatullu
oqaasertalinnik ineriartortitsisarput. Atuartitsisup ilinniartitsisutut naliliilluni aalajangerpagu
assersuutigalugu ilinniutinik qallunaatuinnaq oqaasertalinnik atuiniarluni, tamanna
ilinniartitsisup atuarfiullu namminneerlutik aalajangersinnaavaat. Atuartitsisartut ilinniutinik
sorlernik atuinnissartik namminneerlutik aalajangissallugu pisinnaatitaaffigaat.

Atuartut siunissami ilinniagaqalernissaminnik inuussutissarsiuteqalernissaminnillu
pisariaqartitsilernissaat eqqarsaatigalugu pingaartuuvoq, meeqqat atuarfianni atuartitsinermi
oqaatsit arlaqartut atussallugit. Kalaallit oqaasiisa saniatigut qallunaat oqaasii suli Kalaallit
Nunaanni Danmarkimilu inuusuttut ilinniartitsisup ilinniagaqaaqqiffinnilu pingaaruteqartuupput.
Tuluit oqaasiinik piginnaasaqarluarneq atuartut ilinniagaqalernissamut periarfissaannut
aamma pingaaruteqartuuvoq. Taamaattumik oqaatsit atuartitsissutaasut tamarmik
pingaaruteqartuupput.

Immaqaa meeqqat atuarianni atuartitsissutit atuartitsissutillu qanitariissut nalilersuiffiqeqqinnissaannut piffissanngorpoq, nunallu sanilerisatta, soorlu Norgip, misilittagai isumassarsiorfigalugit. Norgemi ilikkagassatut pilersaarutit paasiniaaffiunerusut atugaalersimapput, itinerusumik ilinniarneq akimuisumillu suleqatigiinneq pingaartinneqarnerulersillugit. Taamatuttaaq ilaatigut nukarliit alloriarfianni atuartitsissutit ikililerneqarsimapput, atuartitsissutillu norskit oqaasii, matematikki, ilisimatusarneq tuluillu oqaasii pingaarnerutinneqalersimallutik, tiimillu amerlanersaat norskit oqaasiinut atorneqartarlutik.

Atuartitsissutit atuartut nukarliit klassiini ikililerneqarnerisigut qulakkeerniarneqarpoq, atuartut atuartitsissutit sakkutut atulerumaartut, soorlu ilitsoqqussaralugu oqaasit, pitsaasunik piginnaasaqarfihilissagaat. Piginnaasaqarfiit taakkua klassini tulluuttuni atuartitsissutissanut tunngaviliisuulluartaapput.

Siunnersuuteqartoq naapertorlugu ilinniartitsisut kattuffiata IMAK-ip kalaallit oqaasiisa nukarliit alloriarfianni atuartitsissutini tamani atuartitsissutaalernissaat inassuteqaatigaa. IMAK-imiit inassuteqaammik taama ittumik ilisimasaqanngilanga. Ilinniartitaanermut Naalackersuisutut sulininni IMAK-ip sinniisogarfiata november 2023-imi ataatsimiinnerani peqataavunga. Tassani ilisimatinneqarpunga, atuartitsissutit amerlassusii atuartitsissutiniillu atuartitsissutinut nikerartarnerpassuit, atuartut meeqqat atuarianni aqqusaartagaat, ataatsimiilinniginnerminni eqqartorsimallugit. Meeqqat atuarianni atuartitsissutit atuartitsissutiniillu atuartitsissutinut nikerartarnerisa amerlavallaarnerat tamarmik isumaqatigiissutigivaat, pingaartumik nukarliit alloriarfianni.

Naatsorsuutigineqarsinnaagunarpoq meeqqat atuariannik nalilersuinissami tulluuttumi meeqqat atuarianni atuartitsissutit amerlassusaat sammineqarumaartoq, nukarliit alloriarfianni aamma. Taassuma saniatigut naatsorsuutigineqarsinnaavoq, nalilersuinermi meeqqat atuariata aqqissuussaanera, atuartitsissutit aammalu alloriarfinni misilitsinnernut inaarutaasumillu misilitsinnernut piunasaqaatit isiginiarneqarumaartut.

Naalackersuisut oqaaseqaatit taakkua oqaaseqaatigalugit inimi matumani pissanganartumik angusaqarfiusumillu oqalliseqatigiinnissaq qilanaaraat.